

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 31.10.1984, sp. zn. 1 Cz 40/84, ECLI:CZ:NS:1984:1.CZ.40.1984.1

Číslo: 15/1986

Právní věta: Při poskytování služeb veřejného stravování jsou např. stolní nádobí, příbory, stůl, na němž je prostřeno, i židle, na které zákazník sedí, věcmi, jichž bylo použito při poskytnutí služby ve smyslu ustanovení § 238 o. z. Je-li vadnost některé z takových věcí příčinou vzniku škody poškozeného, byla tu škoda způsobena okolnostmi, které mají původ v povaze věci použité při poskytování služby (§ 238 o. z.).

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 31.10.1984

Spisová značka: 1 Cz 40/84

Číslo rozhodnutí: 15

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Náhrada škody, Škoda způsobená okolnostmi, Služby

Předpisy: 40/1964 Sb. § 238

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobkyně v žalobě uváděla, že 18.9.1981 navštívila restauraci v P.-L., kde po převzetí oběda ze samoobslužné linky odešla ke stolu a usedla; při usednutí se pod ní zlomila židle a žalobkyně pádem na zem utrpěla úraz. Po neúspěšném jednání o dobrovolné odškodnění tohoto úrazu se žalobkyně žalobou domáhala náhrady bolestného ve výši 450,- Kčs proti žalovanému provozovateli restaurace, dále proti organizaci, která do restaurace židli dodala, a posléze proti organizaci, která tuto židli vyrobila.

Obvodní soud pro Prahu 7 rozsudkem rozhodl, že žalovaná organizace, která dodala nábytkové zařízení do restaurace, je povinna zaplatit žalobkyni částku 450,- Kčs s 3 úroky ode dne 14. 12. 1981 a do pokladny obvodního soudu pro Prahu 7 soudní poplatek do 3 dnů od právní moci rozsudku. Ohledně dalších dvou žalovaných organizací byla žaloba zamítnuta. Své rozhodnutí, pokud šlo o zamítavý výrok, soud prvního stupně, odůvodnil poukazem na ustanovení § 421 odst. 3 o. z.

K odvolání žalované organizace, jíž byla uložena uvedená platební povinnost, městský soud v Praze svým rozsudkem změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žaloba částku 450,- Kčs s 3 úroky od 14. 12. 1981 do zaplacení, se zamítá. Dále bylo vysloveno, že v nenapadeném výroku ve vztahu k oběma dalším žalovaným organizacím, zůstává rozsudek soudu prvního stupně nedotčen. Pokud šlo o náhradu nákladů řízení mezi účastníky odvolacího řízení navzájem, odvolací soud rozhodl, že žádný z

nich nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Stížnost pro porušení zákona, podaná ministrem spravedlnosti ČR, jejímž rozsahem a důvody je Nejvyšší soud ČR vázán (§ 242 odst. 1 o. s. ř.), směřovala pouze proti výroku rozsudku soudu prvního stupně, který byl žaloba zamítnuta ohledně žalovaných restaurací a jídelen.

Nejvyšší soud ČR rozhodl tak, že uvedeným výrokem rozsudku soudu prvního stupně byl ve stížnosti napadeném rozsahu porušen zákon.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 238 o. z. odpovídá organizace poskytující službu za škodu způsobenou okolnostmi, které mají původ v povaze přístroje nebo jiné věci, jichž bylo při poskytnutí služby použito; této odpovědnosti se nemůže zprostit.

Při poskytování služeb veřejného stravování umožňuje organizace, aby občané použili řadu věcí této organizace sloužících řádnému uspokojení potřeb občanů prostřednictvím uvedených služeb (§ 226 o. z.). Takovými věcmi jsou např. stolní nádobí, přibory, ale i židle, na které občan sedí, nebo stůl, na němž je prostíráno. Všechny uvedené věci mají povahu věcí použitých při poskytnutí služby.

Jestliže některé z těchto věcí je vadná a její vadnost je příčinou vzniku škody, je třeba dovodit, že škoda vyla způsobena okolnostmi, které mají původ v povaze věci použité při poskytnutí služby.

Za těchto předpokladů odpovídá organizace poskytující službu občanovi podle ustanovení § 238 o. z.

K odpovědnosti za škodu ve smyslu ustanovení § 238 o. z. není zapotřebí, aby organizace poskytující službu škodu zavinila nebo aby porušila některou právní povinnost. Jakmile jsou splněny předpoklady odpovědnosti organizace obsažené v ustanovení § 238 o. z., organizace za vzniklou škodu odpovídá a této své odpovědnosti se nemůže (vzhledem k výslovnému znění ustanovení § 238, věta za středníkem, o. z.) zprostit. Odpovědnost organizace za škodu by při splnění předpokladů obsažených v ustanovení § 238 o. z. nebyla dána jen v rozsahu případného zavinění poškozeného (§ 441 o. z.).

V dosavadní řízení v této věci soudy vycházely z toho, že příčinou poškození žalobkyně byla vada židle použité při poskytování služby veřejného stravování. Za této situace odpovídá za vzniklou škodu organizace provádějící uvedenou službu ve smyslu ustanovení § 234 o. z. Přitom je vzhledem k předpokladům a povaze odpovědnosti za škodu upravené v ustanovení § 238 o. z. nerozhodné, zda organizace poskytující službu veřejného stravování o vadě židli věděla nebo mohla vědět.

Kromě toho soud prvního stupně v rozporu s ustanovením § 155, věta druhá, o. s. ř. opomněl rozhodnout o náhradě nákladů řízení.

Protože tedy soud prvního stupně zamítl žalobu ohledně žalovaných restaurací a jídelen, aniž by posoudil právo žalobkyně na náhradu škody vůči této organizaci podle ustanovení § 238 o. z., a nerozhodl o náhradě nákladů řízení, porušil svým rozsudkem v uvedeném rozsahu zákon v ustanoveních § 238 o. z. a § 155 o. s. ř.